

OPONENTSKÝ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE (dále DP)

Jméno a příjmení studenta: Bc. Filip Novotný

Název absolventské práce: Možnosti měření sociálního vyloučení bezdomovců

Název školy: Katedra sociální práce FF UK Praha

Jméno a příjmení oponenta DP: PhDr. Pavel Pěnkava

Výběr tématu DP je zaměřen na využití statistického měření sociálního vyloučení, respektive zjišťování stupně sociálního vyloučení u osob bez domova. Téma je velmi inovativní a zatím z dostupných odborných zdrojů ojedinělé.

Diplomová práce je tradičně rozdělena na teoretickou a praktickou část, přičemž teoretické je věnována větší pozornost. To si lze vysvětlit charakterem praktické části, která není zaměřena na výzkum, ale sestavení konstrukce diagnostického nástroje.

Cíle práce jsou v jejím úvodu stanovené a rozdělené pro teoretickou a praktickou oblast. U praktických cílů je možné vést polemiku, zdali osoby již různým způsobem ohrožené bezdomovectvím je potřeba řešit zejména sekundární prevencí, protože primární (kterou autor uvádí pro předmět jeho zájmu na str. 8) je zaměřena na opatření směřující po různých liniích k zabránění sociálně patologickým jevům a směřuje k populaci, kde tento jev ještě nenastal. Nepokládám to za vážný nedostatek.

Sestavení kapitol teoretické části odpovídá potřebě představit téma a vysvětlit čtenáři, v jakém smyslu bude pojata praktická část. Bylo by vhodné tématu prevence, která je i součástí jednoho z cílů práce, věnovat jednu podkapitolu. Kladně oceňuji poměrně obsáhlou kapitolu zaměřenou na pojmosloví. Lze v ní získat dostačující přehled o základních pojmech a termínech. Všeobecně platí, že výstižné pojmenování problému, potažmo nositelů sociálně patologického jevu, přispívá k přesnější orientaci v dané problematice a tím i k jejímu řešení. V oblasti bezdomovectví je stále problém v nejednotné terminologii.

Dále práce popisuje hledání přesných ukazatelů, na základě kterých by bylo možné zjistit a určit míru chudoby v souvislosti se s problematikou bezdomovectví. Kapitoly, které se tomuto tématu věnují, zohledňují jak přístup na národní úrovni, tak i v kontextu mezinárodních kritérií.

Zajímavá a přínosná je rovněž pasáž, která rozebírá jev v kontextu s vybranými vědními disciplínami.

Praktická část přehledně popisuje způsoby měření. Postrádám její shrnutí, ve kterém by autor zhodnotil, zdali jím popisovaný a navrhovaný způsob měření splnil jeho předpoklady.

Velice kladně hodnotím, že závěr celé práce prezentuje studentův názor a jeho návrhy na možná řešení, ovšem chybí v něm konstatování, zdali došlo k naplnění cílů práce. Po formální stránce práce splňuje požadavky pro práci s odbornými zdroji, ale vykazuje určité nepřesnosti. Například na straně 46 je parafrázována autorka Janebová (1999), lze se domnívat, že student cituje z knihy Markéty Štěchové, ale nikde není uveden samostatný zdroj od zmiňované Janebové, ani vysvětleno, že by se mělo jednat o výňatek z publikace Štěchové. To se obdobně opakuje i u autorů Eysencka a Kastové. Celkově je práce srozumitelná.

Největší přínos tématu, kterému byla práce věnována, vidím v pokusu o rozšíření kompetencí sociálních pracovníků, možností diagnostikovat míru sociálního vyloučení u osob ohrožených sociálním vyloučením, zvláště pak u lidí bez domova. Zavedení tohoto nástroje do praxe by mohlo dojít do určité míry ke kompenzaci absence sociálních dávek, které jsou od roku 2011 převedeny na úřady práce.

Práci doporučuji k obhajobě

Návrh na klasifikaci absolventské práce:

Přiloženou absolventskou práci hodnotím stupněm: **v ý b o r n ě**

Formulace doplňujících otázek k ústní obhajobě:

1. Jaké praktické využití by Vámi navrhovaný způsob měření sociálního vyloučení mohl představovat sociální pracovníky ve státní správě (tzn. na obcích III. stupně) zabývajících se problematikou bezdomovectví?
2. Jaký význam by mohlo mít zveřejnění výsledků měření pro tvorbu primární prevence před ohrožením bezdomovectví?

.....
podpis oponenta

V Praze dne: 31. 5. 2013